

NARAVOSLOVJE IN TEHNIKA

SNOVI

Do sedaj smo spoznali, da imajo različne snovi različne lastnosti. Spoznali smo tudi simbole za nevarne snovi ter v katerem stanju se snov nahaja.

Pri snoveh moramo še vedeti:

- * kakšne lastnosti imajo, saj lastnosti vplivajo na njihovo uporabo?
- * kako snov shranjujemo?
- * ali je snov čista snov ali zmes?
- * zakaj snovi ločujemo in recikliramo?

ZAKAJ SO POMEMBNE LASTNOSTI SNOVI?

Pomisli:

- Iz katerih snovi je stol, na katerem sediš? Kaj pa računalnik? Zakaj ne uporabljamo steklenega stola in ne papirnatega računalnika?

Pri izdelavi različnih predmetov moramo poznati lastnosti snovi, iz katerih bomo predmet naredili. Spoznal si, da imajo različne snovi različne lastnosti. Nekatere so trde, druge mehke, nekatere prožne, druge lomljive, drobljive. Pa raztegljive, plastične (to pomeni, da jih lahko preoblikuješ, npr. plastelin) ...

Oglej si film Radovednih pet: [snovi imajo različne lastnosti](#)

KAKO SHRANJUJEMO SNOV?

Pomisli:

- Vzemi kozarec, v katerega si natočil vodo, mleko ali olje. Kaj se dogaja s tekočino, ko kozarec nagnemo? Ali lahko tekočine pretakamo?
- Vzemi balon in ga napihni. Kaj je v balonu? Lahko balon stisneš?
- Kako mleko od kmeta pripeljejo do mlekarne? Zakaj ga ne prevažajo v kartonastih škatlah?

Shranjevanje snovi je odvisno od agregatnega stanja snovi.

Trdno stanje
Trdne snovi imajo obliko.

Tekoče stanje
Tekočine se pretakajo.

Plinasto stanje
Plini zapolnijo ves prostor.

Oglej si film Radovednih pet: [trdno stanje](#), [tekoče stanje](#), [plinasto stanje](#)

KAJ JE TO ZMES?

Pomisli:

- Kako dobimo morsko sol? Je morje zmes?

Čista snov je zgrajena iz enakih delcev npr. sol, sladkor, moka, olje ...
Zmes pa je sestavljena iz več različnih čistih snovi.

Oglej si film Radovednih pet: [čiste snovi, zmesi in kemične reakcije](#)

ZAKAJ LOČUJEMO SNOVI? ZAKAJ RECIKLIRAMO?

Pomisli:

- Babica si je pozabila nadeti očala in je zdrob stresla v riž. Kako bi zmes riža in zdroba ločila?

Zmesi lahko ločujemo na posamezne sestavine z različnimi postopki: prebiranjem, sejanjem, odlivanjem, izhlapevanjem, posedanjem, precejanjem, filtriranjem, ločevanjem z magnetom in druge.

Oglej si film Radovednih pet: [ločevanje snovi s sejanjem](#)

Pomisli:

- Ali lahko elektronsko opremo, nevarne snovi in olje vržemo v naravo? Zakaj ne? Zakaj jih moramo odnesti na posebno odlagališče?

Ločevanje odpadkov je **NUJNO!**

Papir, kovine, steklo in nekatere umetne mase lahko recikliramo in ponovno uporabimo.

Organske odpadke kompostiramo in uporabimo kot gnojilo.

Nevarne snovi, električno in elektronsko opremo zbiramo ločeno, da preprečimo onesnaževanje in zastrupljanje okolja.

Odpadki: <https://www.youtube.com/watch?v=vbM6nY6IvbY>

Kam z oljem? <https://www.youtube.com/watch?v=onyombolaKM>

Reciklaža odpadkov <https://www.youtube.com/watch?v=-sgRsNoXPow>

Zapiši v zvezek:

Snov je vse, kar ima maso in zavzema prostor.

Datum: 20. 5.

SNOVI

TRDNE SNOVI:

LES, KOVINA, GLINA, KAMEN ...

- ima svojo obliko,
- je trda ali mehka,
- je prožna ali neprožna,
- shranjujemo jo v vrečke, zaboje, košare, škatle ...

TEKOČINE:

VODA, MLEKO, SOK, MED ...

- ločimo jih po gostoti in viskoznosti (npr. med je viskoznejši od vode),
- lahko jih pretakamo,
- naredijo gladino,
- nimajo določene oblike - obliko zavzamejo po posodi.
- shranjujemo jo v steklenicah, sodih, plastenkah, posodah.

PLINI:

ZRAK, KISIK, DUŠIK, HELIJ ...

- so stisljivi,
- nimajo oblike,
- zavzemajo ves prostor, ki jim je na razpolago,
- shranjujemo jih v jeklenkah.

Čista snov je zgrajena iz enakih delcev, npr. sol, voda, sladkor, moka, olje ...

Zmes je sestavljena iz različnih snovi, npr. cedevita, zrak, čaj ...

Ločevanje odpadkov je **NUJNO!**

Ločene odpadke lahko **recikliramo** (predelamo in ponovno uporabimo)

Nariši zabojnike za posamezne vrste odpadkov.

Razmisli, kaj sodi v določen zaboжник in kaj ne.

S snovmi smo zaključili. V nadaljevanju nas čaka novo poglavje ŽIVA BITJA.

Do takrat pa en lep pozdrav.

učiteljica Katja

